

TISK

TÜRKİYE
İŞVEREN SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

PISA 2025 SONUÇLARI: **GELECEĞE HAZIR ÖĞRENCİLER**

OECD

OECD tarafından hazırlanan
PISA 2025 Sonuçları (Cilt I): Geleceğe Hazır Öğrenciler
Raporu'ndan derlenmiştir.

Raporun tamamına buradan ulaşabilirsiniz.

www.tisk.org.tr

PISA 2025 SONUÇLARI: GELECEĞE HAZIR ÖĞRENCİLER

CİLT I

"PISA 2025 Sonuçları" raporu, 91 ülkeden 760.000'i aşkın öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen dokuzuncu PISA uygulamasının sonuçlarını ele almaktadır. Bu döngüde ana odak fen bilimleri olup, okuma ve matematik alanlarının yanı sıra dijital dünyada öğrenmeye ilişkin yenilikçi bir değerlendirme ile isteğe bağlı çevre bilimi alt ölçeği de uygulanmıştır. Rapor; ülkelerin performans düzeylerini, sosyo-ekonomik ve cinsiyete dayalı eşitsizlikleri, öğrenci bağlılığını, okul iklimini, dijitalleşme ve yapay zekâ kullanımını beş temel bölüm altında incelemektedir.

Türkiye'nin On Yıllık Sıçraması

Türkiye, ilerlemenin ne kadar hızlı gerçekleşebileceğini ortaya koymuş; on yıl içinde fen bilimleri alanındaki performansını yaklaşık 70 PISA puanı artırmıştır.

Türkiye, 2015-2025 döneminde fen bilimlerinde 62, okuma becerilerinde 34 ve matematikte 35 puanlık artışla, karşılaştırılabilir veri sunan ülkeler arasında ikinci en yüksek uzun vadeli ilerlemeyi kaydetmiştir. **Türkiye, son 10 yılda her üç alanda da performansını sürekli artıran tek OECD üyesi ülke olmuştur.**

Genel Performans: Fen, Okuma ve Matematik

PISA 2025'te Türkiye, fen bilimlerinde 494, okuma becerilerinde 472 ve matematikte 462 puan alarak her üç alanda da OECD ortalamasının üzerinde veya ona yakın bir performans sergilemiştir:

Alan	OECD Ort.	Tüm Ülkeler Ort.	Türkiye
Fen bilimleri	482	443	494
Okuma becerileri	461	420	472
Matematik	463	429	462

2022-2025 döneminde Türkiye, fen bilimlerinde 18 puan, okuma becerilerinde 16 puan ve matematikte 9 puan artış kaydederek, OECD ülkeleri arasında en yüksek kısa vadeli ilerlemeyi gösteren ülkelerden biri olmuştur. Aynı dönemde OECD ülkeleri ortalaması matematikte 9, okumada 14 puan gerilerken, Türkiye bu genel düşüş eğiliminin tersine her üç alanda da puanını artırmıştır.

Fen Bilimlerinde En Fazla Puan Artışı Türkiye’de

PISA 2025’te ağırlıklı alan fen bilimleri olarak belirlenmiştir. PISA 2018 ve 2022 ile kıyaslandığında OECD ülkeleri ve tüm ülkelerin fen bilimleri ortalama puanlarında düşüş yaşanmasına rağmen, Türkiye’nin puanında 2022’ye kıyasla 18, 2018’e kıyasla ise 26 puanlık bir artış görülmüştür.

- Fen bilimleri alt beceri ortalamaları; olguları bilimsel açıklama 492, bilimsel araştırmayı değerlendirme 497, kararlar için bilimsel bilgiyi değerlendirme 487 puandır.

Okuma Becerilerinde Yüksek Başarı

Okuma becerilerinde 2018’de OECD ortalamasının 21 puan gerisinde olan Türkiye, PISA 2025’te bu farkı kapatarak ortalamanın 11 puan üzerine çıkmıştır.

PISA 2025’te okuma becerileri alanında OECD ortalaması 461, tüm ülkeler ortalaması 420, Türkiye ortalaması ise 472 puan oldu. Türkiye, elde ettiği bu puanla tüm ülkelere ve OECD ülkelerine ait ortalamanın üstünde yer aldı.

Matematikte Tüm Ülkeler Ortalamasının Üzerinde

Matematik alanında Türkiye’nin puanı 2022’ye kıyasla 9 puan artarak 462’ye yükselmiştir; bu puan, OECD ortalamasına (463) yakın, tüm ülkeler ortalamasının (429) ise belirgin şekilde üzerindedir.

Üst Düzey ve Asgari Performans Gösteren Öğrenciler

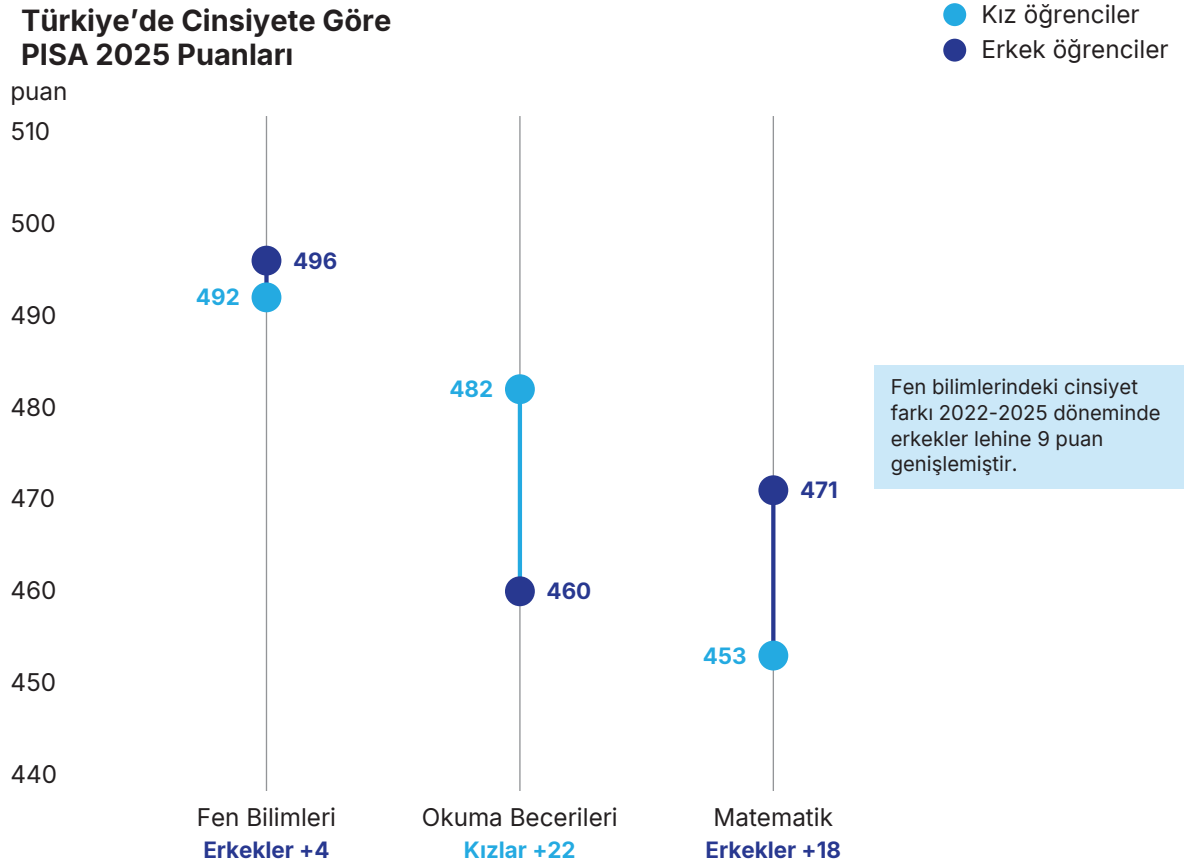
PISA’da asgari performans düzeyine ulaşan öğrenci oranındaki artış, eğitim sisteminin tüm öğrencilere temel becerileri kazandırmadaki başarısını; üst düzey performans gösteren öğrenci oranındaki artış ise öğrencilerin geleceğe hazırlanma düzeyini göstermektedir.

- Türkiye, Karadağ, Katar, Slovakya ve Birleşik Arap Emirlikleri; düşük performanslı öğrenci oranını azaltırken aynı zamanda üst düzey performanslı öğrenci oranını artırabilen **beş ülke olarak öne çıkmıştır.**
- 2022-2025 döneminde Türkiye’de düşük performanslı öğrenci oranı 5,2 puan azalırken, üst düzey performanslı öğrenci oranı 3,4 puan artmıştır.
- Okumada Seviye 5 ve üzerinde puan alan üst düzey performans gösteren kızların oranı 35 OECD ülkesi ortalamasında 2 puan azalmıştır. Türkiye’de ise 3 puanlık bir artış yaşanmıştır. Erkeklerde de OECD ortalaması 2 puan azalıp 27 ülkede gerilerken, Türkiye’de 2 puanlık artış görülmüştür.

Cinsiyete Göre Performans Farklılıkları

- Fen bilimlerinde kız öğrenciler 492, erkek öğrenciler 496 puan almış; erkekler lehine 4 puanlık bir fark oluşmuştur.
- Okuma becerilerinde kız öğrenciler (482) erkek öğrencilerden (460) 22 puan daha yüksek performans göstermiştir.
- Matematikte erkek öğrenciler, (471) kız öğrencilerden (453) 18 puan daha yüksek puan almıştır.
- 2022-2025 döneminde Türkiye’de fen bilimlerindeki cinsiyet farkı erkekler lehine 9 puan daha da genişlemiş; bu dönemde kız öğrencilerin puanı 14, erkek öğrencilerin puanı 23 puan artmıştır.

Türkiye’de Cinsiyete Göre PISA 2025 Puanları

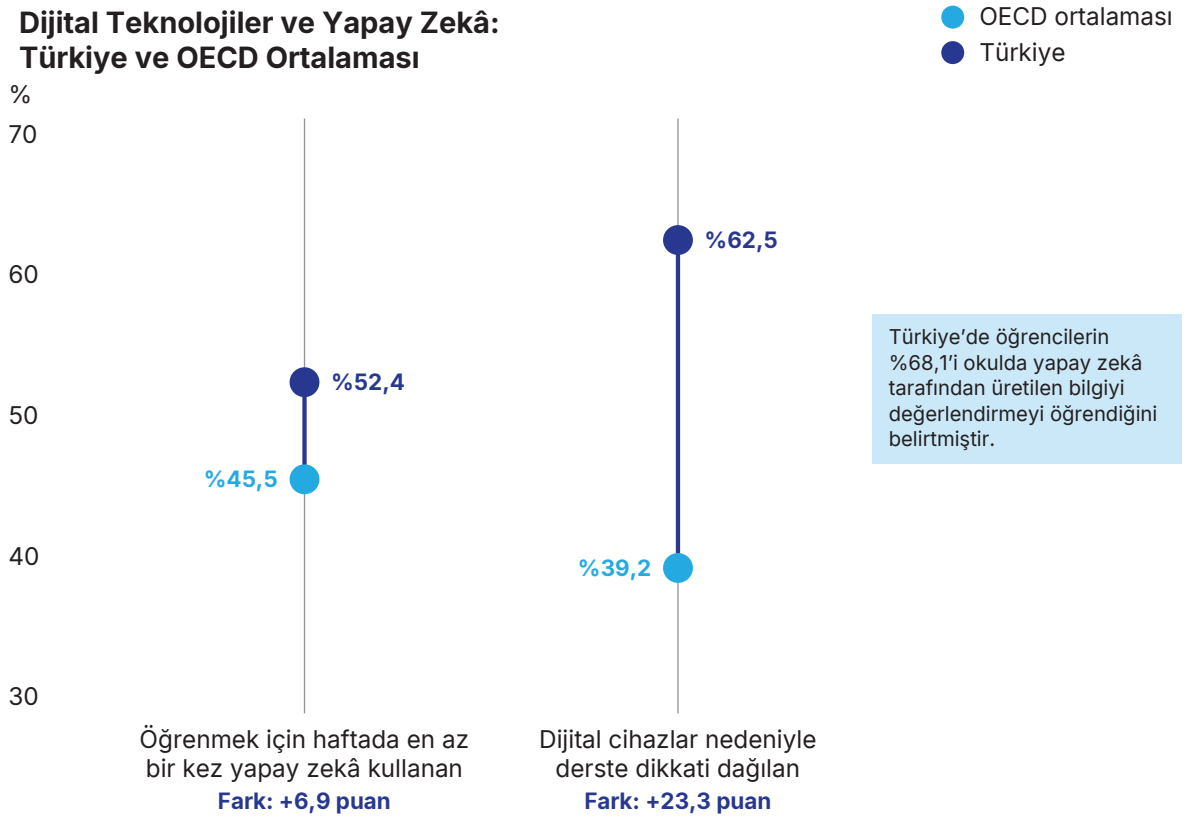
Kız öğrenciler okuma becerilerinde erkeklerden **22 puan** önde; matematikte ise **erkekler 18 puan** daha yüksek puan almıştır.

Dijitalleşme ve Yapay Zekâ

Veriler, Türkiye’de yapay zekâ ve dijital teknolojilerin eğitimde kullanımının yaygınlaştığını, ancak dijital dikkat dağınıklığının da önemli bir sorun olarak öne çıktığını göstermektedir.

- Türkiye’de öğrencilerin %52,4’ü öğrenmeye yardımcı olması için en az haftada bir kez yapay zekâ kullandığını bildirmiştir. Bu oran OECD ortalamasının (%45,5) üzerindedir.
- Öğrencilerin %68,1’i okulda yapay zekâ tarafından üretilen bilgiyi değerlendirmeyi öğrendiğini belirtmiştir.
- Türkiye’de öğrencilerin %62,5’i dijital cihazlar nedeniyle derste dikkatinin dağıldığını bildirmiştir. Bu oran OECD ortalamasının (%39,2) belirgin şekilde üzerindedir.

Dijital Teknolojiler ve Yapay Zekâ: Türkiye ve OECD Ortalaması

Türkiye’de derste **dijital cihazlar nedeniyle dikkati dağılan** öğrencilerin oranı, OECD ortalamasının **yaklaşık 23 puan** üzerindedir.